

Zápis o obhajobě disertační práce

Akademický rok: 2020/2021

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Kristina Andělová
Identifikační číslo studenta: 60956167

Typ studijního programu: doktorský
Studijní program: Historické vědy
Studijní obor: České dějiny
ID studia: 406727

Název práce: Intelektuální dějiny českého reformního komunismu 1968 – 1990
Pracoviště práce: Ústav českých dějin (21-UCD)
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: PhDr. Michal Kopeček, Ph.D.
Oponent(i): prof. Pavel Kolář

Mgr. Daniela Kolenovská, Ph.D.

Datum obhajoby: 30.09.2021   **Místo obhajoby:** Praha

Termín: řádný

Hlasování komise: prospěl/a: 6   neprospěl/a: 0

Průběh obhajoby:

12:05 Předseda komise prof. Michal Stehlík zahajuje obhajobu a předává slovo studentce

12:05 Studentka představila svoji práci „Intelektuální dějiny českého reformního komunismu 1968–1990. Nastínila hlavní témata práce, pramennou základnu, metodologii (politické myšlení, intelektuální dějiny, dějiny pojmů) a základní pojmy práce. Následně představila dílčí výsledky práce – uvedla pojem „neoleninismus“, nastínila deinstitucionalizaci reformně komunistického myšlení po roce 1968, představila hledání alternativního mezinárodního komunistického hnutí (nesovětský komunismus), dále se věnovala Chartě 77 (socialistická koncepce lidských práv, kritika nepolitické politiky) a oblasti sociálně-vědního výzkumu po roce 1968 (česká sovětologie). V závěru uvedla, že se pokusila představit reformní komunismus jako politické myšlení, které neskončilo srpnovou intervencí v roce 1968.

12:24 Školitel doktor Michal Kopeček představil Kristinu Andělovou a její studium. Vyzdvihl její mezinárodní perspektivu a pedagogické působení. Na závěr ocenil originalitu předkládané práce.

12:28 Oponentka doktorka Daniela Kolenovská shrnula svůj posudek. Ocenila originalitu práce. Dále doporučila, že by práci prospěla preciznější práce s pojmy a rozšíření pramenné základny. V závěru předložila pochybnost o tom, jestli existuje něco jako svébytně československé reformně komunistické myšlení. Studentce položila otázku, jestli není paradoxní vázat reformu na odkaz Lenina.

12:35 V nepřítomnosti oponenta prof. Pavla Koláře, přednesl hlavní body jeho posudku, předseda komise prof. Michal Stehlík. V posudku zaznělo několik otázek: Vztah reformního komunismu k marxistickému revizionismu. Recepty Gramsciho v československém prostředí. Objasnění pojmu radikální demokracie. Jaký je pohled reformního komunismu na nová sociální hnutí. V závěru prof. Kolář doporučil práci k obhajobě s předběžným hodnocením prospěl.

12:40 Studentka reagovala na posudky oponentů a jejich předložené otázky:

Na podnět Daniely Kolenovské ohledně vztahu sovětské zkušenosti k reformnímu komunismu studentka reaguje, že na úrovni intelektuálních dějin nehrála sovětská zkušenost zásadní roli a tvrdí, že v pramenech nenašla zásadní sovětský vliv a inspiraci. Studentka přiznává určité limity v pramenné základně.

Oponentka doktorka Daniela Kolenovská navrhuje rozšíření pramenné základny o zprávy z konferencí.

Studentka to bere jako výzvu pro budoucí doplnění. V otázce odkazování na Lenina studentka uvádí důvody proč nerecipuje některé Leninovy texty – z důvodu, že některá témata nerecipovali aktéři, kteří jí zajímají. Udává příklady, kdy se autoři (např. Kosík) hlásí k Leninovi, ale nepřijímají ho jako celek a některá témata akcentují více.

V reakci na prof. Pavla Koláře studentka upozorňuje, že reformní komunismus je typ politiky, nikoliv filozofický směr. Recepce Gramsciho v českém prostředí existovala a je částečně zpracována v sekundární literatuře. Studentka dále obhajuje pojem radikální demokracie. V otázce nových sociálních hnutí studentka uvádí, že jejich recepce byla minimální.

12:56 Předseda komise zahajuje diskusi

Profesor Jan Rychlík nastiňuje svůj názor na problematiku (projekt reformního komunismu byl odsouzen k zániku), ale se studentkou nepolemizuje z důvodu svého nedostatečného odstupu od dané tematiky.

Profesor Zdeněk Beneš upozorňuje na aktérskou perspektivu dané problematiky.

Profesor Jan Rychlík upozorňuje na nerealističnost některých reformních podnětů kolem Solidarity v Polsku a navrhuje rozšíření o tuto dimenzi práci při její případné publikaci.

Doktor Michal Kopeček upozorňuje na aktuálnost tématu neoleninismu v současné historiografii a potřebu precizování tohoto pojmu v širší diskusi.

Oponentka doktorka Daniela Kolenovská považuje za matoucí, že práce dává do vztahu reformu a Lenina – nicméně u Lenina jde o reformu v politice, ale práce se zabývá reformou v politice.

Docent Jan Randák upozorňuje, že by bylo zajímavé provést nějakou genealogii Leninova odkazu.

Studentka reaguje, že by bylo zajímavé sledovat jakým způsobem se Lenin v Československu četl.

Profesor Jan Rychlík upozorňuje na to, že při dostatečném úsilí se dá v dílu Lenina najít odkaz prakticky na cokoliv.

13:17 Předseda uzavírá diskusi a komise zahájila neveřejné hlasování.

Klasifikace obhajoby:

prospěl/a (P)

Předseda komise:

prof. PhDr. Michal Stehlík, Ph.D.

Členové komise:

prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc.

prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.

Mgr. Kamil Činátl, Ph.D.

PhDr. Michal Kopeček, Ph.D.

